

PALK, SOODUSTUSED JA HÜVED 2023

- Kuidas on muutunud **põhipalgad**?
- Kuidas on muutunud **palgaootused**?
- Milliseid **soodustusi** rohkem kasutatakse?
- Millised on **hinnangud vaimsele heaolule**?
- Kuidas on muutunud **aktiivsus töötsingul**?

TÖÖTAJATE TÖÖTURU- JA PALGAUURINGU TULEMUSED SÜGISTALVEL 2023

Hea lugeja!

Mul on hea meel tuua Teieni 2023. aasta oktoobris ja novembris Palgainfo Agentuuri ja tööportaali CV Keskus korraldatud **töötajate ning töötsijate tööturu- ja palgauuringu tulemuste** kokkuvõte.

Küsitleme töötajaid ja töötsijaid kaks korda aastas: kevadel ja sügisel. Sel korral olid lisaks töötasude muutustele vaatluse all ka soodustuste kasutamine, töötajate vaimne tervis töökohal ja töötajate hinnangud oma heaolule, mida uurisime koostöös Tartu Ülikooli psühholoogidega ka aasta tagasi. Koostöös Tartu Ülikooli juhtimise õppetooli teadlastega lisati ankeeti küsimused rikkumisest teatamise kohta.

E-väljaanne (PDF-failis) on kõigile uuringus osalejatele ja kliendipaketi kasutajatele tasuta saadaval. E-väljaande juurde saab tellida ka põhjalikud tabelid (Exceli failis) tulemustega vastajate taustatunnuste järgi. Tabelid on uuringus osalejatele ja kliendipaketi kasutajatele samuti tasuta. Teised saavad need tellida agentuuri veebilehelt.

Tänan kõiki uuringus osalenuid ja uuringu korraldamist toetanud partnereid!

Töötajaid ja töötsijaid aitas uuringusse kaasata **Eesti suurim tööportaal cvkeskus.ee**.

Töötajate küsitlust toetasid auhindade ja sooduspakkumistega cvkeskus.ee, Elisa Eesti, käsitöö pulgajäätiste tootja **OÜ Jäämari, Viking Line** ning **ajakirjad National Geographic, Imeline Ajalugu** ja **Imeline Teadus**.

Järgmise uuringu jaoks kogume andmeid 2024. aasta aprillis. Loodan, et leiate võimaluse osaleda! Töötasude kõrval on tähelepanu all töötajate rahulolu, motiveeritus ja seotus organisatsiooniga.

Kadri Seeder
Palgainfo Agentuur

SISUKORD

AGENTUURI UURINGUD	4
KÜSITLUSELE VASTAJAD	5
BRUTOTÖÖTASUD	9
TÖÖTASUDE MUUTUSED	11
TÖÖTASU OSAD	14
TOIMETULEK JA RAHULOLU TÖÖTASUGA	19
TÖÖTASU OOTUS	25
SOODUSTUSED	32
TÖÖKORRALDUS	38
TÖÖANDJA MAINE JA SOOVITAMINE	43
VAIMNE TERVIS TÖÖKOHAL	45
TÖÖTURUKÄITUMINE	53
ENESEKINDLUS TÖÖTURUL	60
KOKKUVÕTE	65
AGENTUURI TEENUSED	66

AGENTUURI UURINGUD

Palgainfo Agentuur tegutseb 2013. aasta kevadest iseseisva ja sõltumatu uuringuagentuurina, pakkudes palkade ja tasustamise analüüse nii tööandjatele kui ka töötajatele.

Agentuur küsitleb igal kevadel ja sügisel tööandjaid ja töötajaid, et selgitada turul toimuvat, osapoolte hoiakuid ja arvamusi. Tööandjate küsitluses osaleb tavaliselt 400–500 vastajat, töötajate küsitluses 8000–9000 inimest.

Töötasude analüüsid

2021. aasta kevadest pakub Palgainfo Agentuur põhjalikku **ametite palgastatistikat** ja ise enam detailseid töötasude andmeid ei kogu.

Töötasude andmed ostetakse **igas kvartalis** statistikaametist, mis koostab need töötamise registri ning tulu- ja sotsiaalmaksu aruannete (TSD-de) põhjal.

Andmed sisaldavad **kõigi töötajate** töötasude andmeid, sh täis- ja osakoormusega, kokku üle **400 000 töötaja** kohta.

Valikus on üle **1500 ametinimetuse** (ametite klassifikaatori 8-kohalise koodi järgi).

Väljavõtteid saab teha erinevate **taustatunnuste** järgi, näiteks

- töökoha asukoht maakonna täpsusega,
- organisatsiooni töötajate arv,
- käibegrupp,
- tegevusala, sh EMTAK-i 2-kohalise koodiga.

Töötasude analüüsid avaldatakse vastava ameti koodiga töötajaid registreerinud organisatsioonide arv, töötajate arv vastavas ametis, töötasu keskmine ja mediaan. Samuti avaldatakse töötasude vahemikud: 10. ja 90. protsentiil ning 1. ja 3. kvartiil, mis näitavad töötasu varieeruvust.

Agentuuri kodulehelt saab alla laadida Exceli faili ametite loetelu, näidiste ja tellimise juhistega.

NÄIDISED, HINNAD JA TELLIMINE

Organisatsioonisiseseid küsitlused

Suuremahulised üle-eestilised töötajate küsitlused on andnud agentuurile hea kogemuse küsitluste korraldamisel. Selle pinnalt on välja arendatud organisatsioonisisese **töötajate tagasiside küsitluse** teenus.

Agentuuri küsitluste **metoodika** on välja töötatud eri teooriate põhjal, mis käsitlevad motivatsiooni ja tööga rahulolu. Metoodikas eeldatakse, et tööandja ootab töötajalt teatud **käitumist** – organisatsiooni eesmärkide nimel pingutamist, osalemist ja lojaalsust, mitte kergekäelist puudumist, samuti töö kvaliteeti, tootlikkust ja tähtaegadest kinni pidamist.

Töötaja käitumist nii organisatsioonis kui ka tööturul mõjutab tema **suhtumine** oma töösse ja organisatsiooni. Töötajate tagasiside küsitluses vaadatakse nii töötajate rahulolu kui ka rahulolematust erinevate teguritega ehk mida **töötaja töö kogeb**. Samuti uuritakse suhtumist oma töösse ja organisatsiooni, motiveeritust ning lojaalsust tööandjale.

Uurides töötajate suhtumist ja teades suhtumise mõju käitumisele, saab juhtimises tähelepanu pöörata kitsaskohtadele.

Üle-eestilises küsitluses osalejate suur arv ja küsitluste regulaarne korraldamine annavad hea **võrdlusmaterjali** organisatsioonisiseste küsitluste **tulemuste hindamiseks** – kas Teie töötajate motiveeritus, rahulolu ja lojaalsus on teiste organisatsioonidega võrreldes sarnane või erinev.

Agentuur on korraldanud küsitlusi erineva tegevusala ja suurusega organisatsioonides. Küsitluste põhjalikku metoodikat ja näidishinnakirja saab vaadata agentuuri veebilehelt. Samuti saab näidisküsimustikku testida eesti, vene ja inglise keeles.

NÄIDISED, HINNAD JA TELLIMINE

KÜSITLUSELE VASTAJAD

Töötajate ja töötajate uuring tehakse veebis ja see mõjutab mingil määral ka seda, kes uurin-
gus osalevad. Töötajaid ja töötajaid kaasatakse
uuringsusse Palgainfo Agentuuri kontaktide
kaudu, kes on peamiselt varasemad uuringutele
vastajad. Tööportaali cvkeskus.ee kaudu tuleb
uuringsusse rohkem aktiivseid töötajaid.
Uuringusse on keerulisem kaasata töötajaid, kes
ei kasuta iga päev arvutit või mõnda nutiseadet.
See mõjutab suurema meeste osatähtsusega
ametirühmade, nagu oskustöötajad, mootor-
sõidukite juhid ning seadme- ja masina-
operaatorid, esindatust uuringus.

Kokku vastas 2023. aasta sügisel toimunud
küsitlusele **8140** inimest, 2022. aasta sügisel
9257 inimest, 2021. aastal 7412 ja kolm aastat
tagasi 9733.

Vastajatest **80% oli uuringu ajal tööga
hõivatud**, 17% ei töötanud ja 3%-l oli kehtiv
töösuhe, kuid nad ei töötanud.

Sooline ja vanuseline jaotus

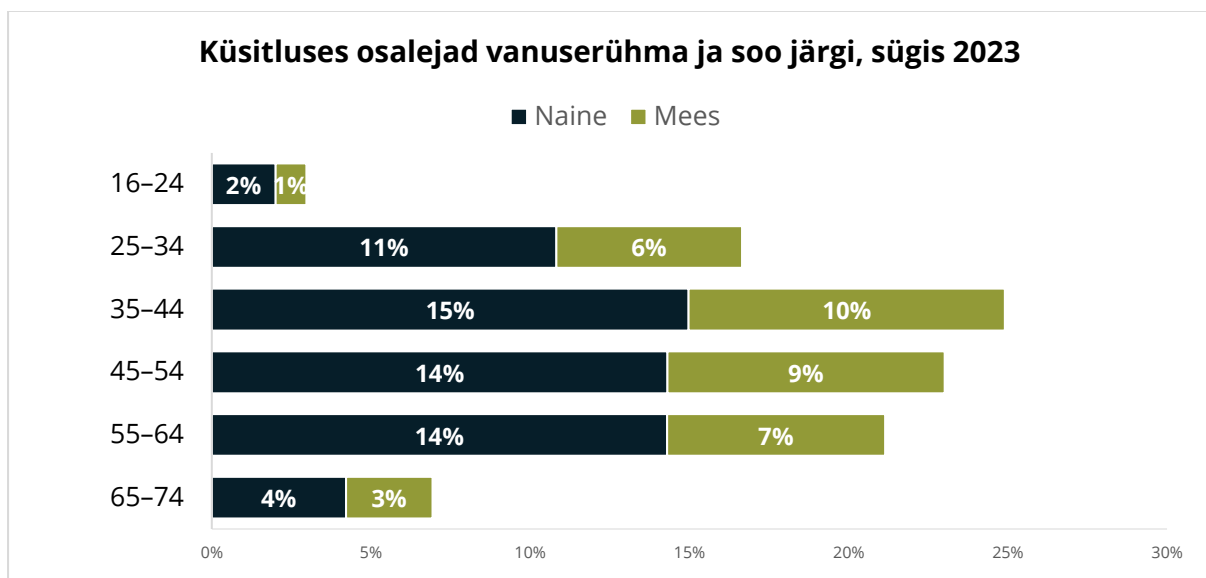
Vastajate seas on tavaliselt rohkem naisi (sel
sügisel 63%), kes on aktiivsemad veebiküsit-

lustele vastajad. Naiste osakaal on ka
varasemates uuringutes sama suur olnud.
Naised on ülekaalus tippspetsialistide seas,
seda peamiselt haridus- ja meditsiinitöötajate
suhteliselt suure osakaalu tõttu.

Vanuserühmade lõikes oli uuringus osalenute
jaotus sarnane varasematele aastatele:
25–34-aastaseid oli 17%, 35–44-aastaseid 26%,
45–54-aastaseid 24% ning 55–64-aastaseid 22%.
Kuna küsitlus on suunatud eelkõige töötavatele
inimestele, on vastajate seas rahvastikustatistika
andmetega võrreldes vähem 16–24-aastaseid
noori (3%), kellest suurem osa veel õpib.

Ankeedile vastamise keel

Ankeedile sai vastata eesti, inglise ja vene
keeles. Inglise keeles vastajaid oli 1%.
Enamik (86%) uuringus osalejatest täitis ankeedi
eesti keeles ja väiksem osa (13%) vene keeles.
Mõnevõrra võib venekeelsete vastajate
osatähtsus olla alahinnatud, kuna vastajate
poolt pärast ankeedi täitmist jäetud kontakt-
andmete põhjal võib arvata, et osa vene keelt
emakeelena kõnelevatest vastajatest täitis
ankeedi eesti keeles.

Vastajate haridustase ja erialane kogemus

Küsitluses osalenud töötavate ja mittetöötavate inimeste seas oli haridustasemete lõikes rohkem magistrikraadiga inimesi (26%). Bakalaureusekraad oli 17%-l ja üldkeskharidus 15% vastajatel. Vähem oli põhiharidusega ja pärast põhikooli kutsehariduse omandanud.

Töoga hõivatud vastajate seas oli rohkem magistrikraadiga (28%) ja bakalaureusekraadiga (18%) töötajaid. Mittehõivatute seas oli kõige enam üldkeskharidusega (18%) vastajaid, aga ka magistrikraadiga (20%) inimesi.

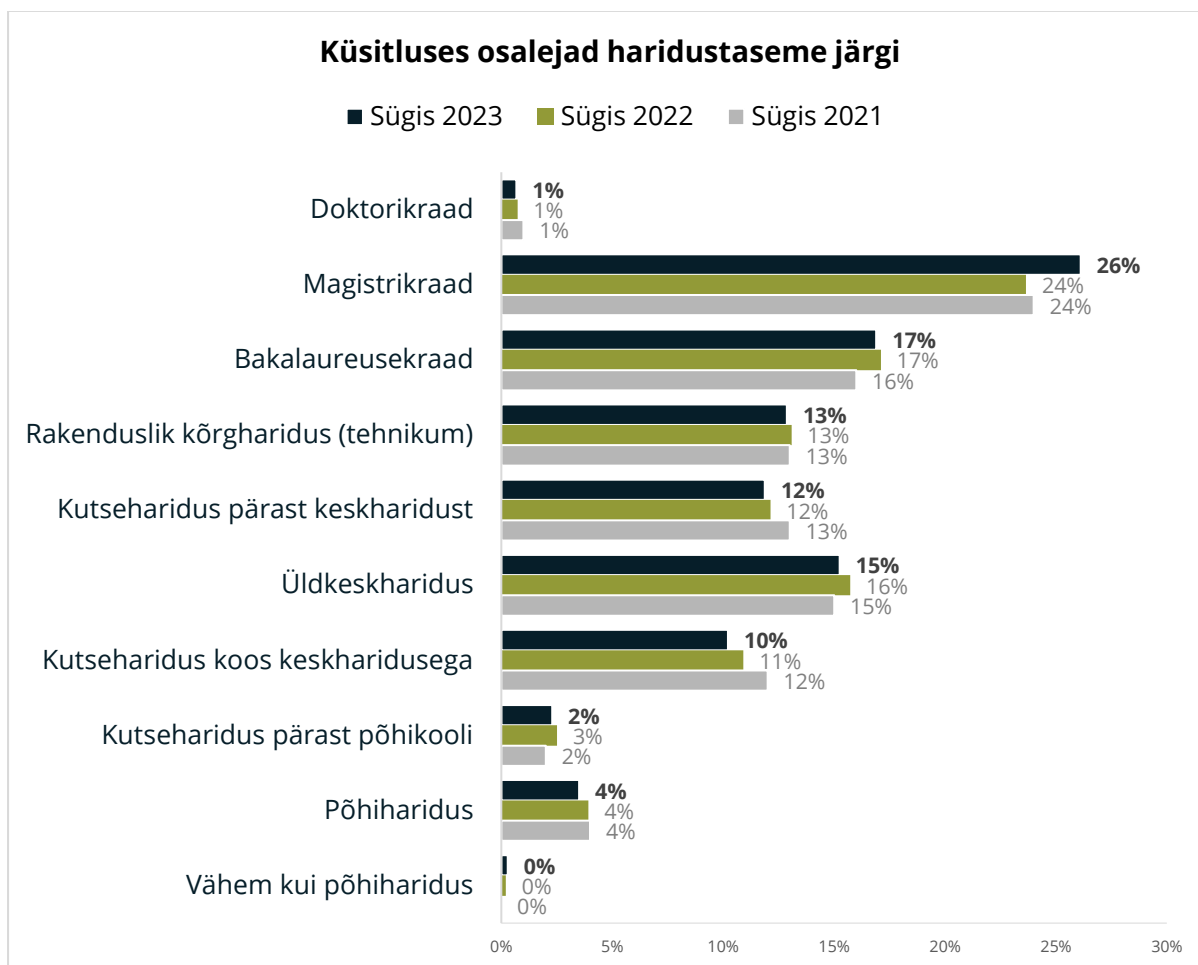
Üle pooled (54%) hindasid, et nende erialane ettevalmistus vastab täielikult põhiametikoha nõuetele. 16% leidis, et see ületab nõudeid, ning 20% töötajatel vastab erialane ettevalmistus osaliselt ametikoha vajadustele.

Kümneaastast või pikemat erialast kogemust omasid ligi pooled (49%) vastajad. 5–9-aastane

erialane kogemus oli üle viiendikul (21%). 7% märkis, et neil on alla aastane erialane kogemus. Ülejäänute erialane kogemus jäi 1–4 aasta piiresse.

Ligi kolmandik (32%) uuringus osalenutest oli oma praeguse tööandja juures töötanud kümme või rohkem aastat, viiendik (20%) 5–9 aastat. Alla aastase staažiga töötajaid oli vastajate seas 14%. Ülejäänute tööstaaž oli 1–4 aastat. Ligi pooled (49%) vastajatest olid oma tööelu jooksul töötanud kolmes kuni viies organisatsioonis, üle veerandi (28%) kuues kuni üheksas organisatsioonis.

Vastajate jaotus haridustasemete lõikes ja nende hinnangud oma erialasele kogemusele on sarnased varasemate uuringute vastajate omadele. Mõnevõrra mõjutab vastajate jaotust haridustaseme ja tööstaaži järgi nooremate osalejate väiksem osatähtsus.

Organisatsiooni tüüp

Üle poole töötajate uuringus osalejatest (60%) töötas eraettevõttes, 12% oli riigiasutustes ja 7% kohalikes omavalitsustes või nende hallatavates asutustes.

Organisatsiooni töötajate arv

Küsitluses osalejate seas oli veidi vähem väiksemate organisatsioonide töötajaid – alla 10 töötajaga organisatsioonis töötas 12% vastajatest. Ülejäänud vastusevariantide puhul oli jagunemine üsna võrdne: 26% vastajatest töötas 10–49 töötajaga organisatsioonis, 29% töötas 50–249 töötajaga organisatsioonis ja sama palju oli ka üle 250 töötajaga organisatsioonides töötajaid. 4% vastajatest ei osanud öelda oma organisatsiooni töötajate arvu. Vastajate jaotus organisatsiooni suuruse järgi on väga sarnane eelmiste aastate uuringutes osalejate omale.

Organisatsiooni tegevusala

Organisatsiooni tegevusala järgi oli rohkem vastajaid tööstusest (16%), kaubandusest (13%) ja haridusest (13%).

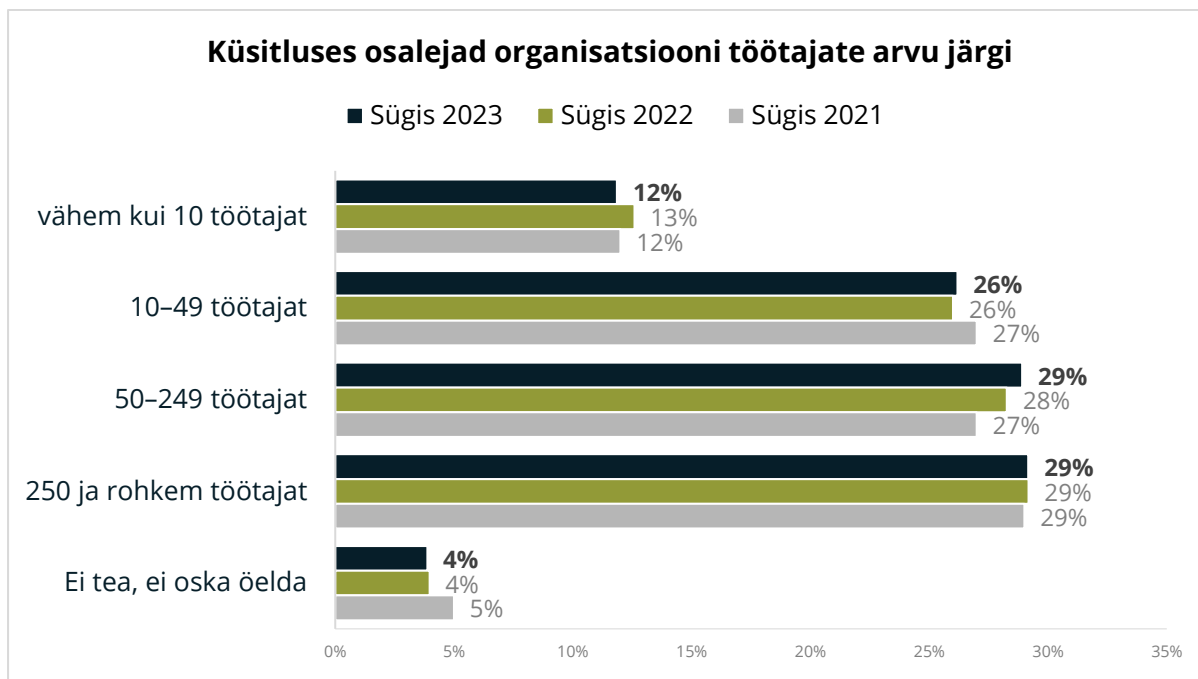
Enamik (86%) vastajatest olid tähtajatu töölepinguga palgatöötajad, tähtajalise lepinguga töötas 5% vastajatest ning ettevõtlusega tegeles 6% vastajatest, ülejäänud töötasid renditöö, vabatahtliku töö jm vormis.

Põhiametikoht oli enamikul (96%) uuringus osalenud töötajatest, 3% töötas erinevatel ametikohtadel ja 2% märkis vastuseks „muu“.

Elu- ja töökoha asukoht

Enamik (98%) uuringus osalejatest elas ja töötas Eestis. Välisriikides töötajatest oli kõige enam osalejaid Soomest. Töökoha asukohta ja elukoha järgi oli üle poole vastajatest Tallinnast ja Harjumaaalt, rohkem oli vastajaid veel Tartu- ja Pärnumaalt, samuti Ida-Virumaalt.

Rohkem kui kaks kolmandikku töötajate uuringus osalejatest on osalenud ka varasemates Palgainfo Agentuuri uuringutes. Seega on vastajate taustaandmed uuringust uuringusse sarnased ja andmed võrreldavad. Siiski peab andmete tõlgendamisel vastajate struktuuri arvestama. Põhjalikuma pildi annavad töötajate gruppide lõikes koostatud tabelid ja eriväljavõtted.

Ametirühm

Küsitluses osalejatel paluti märkida, millisesse ametirühma nende põhiametikoht kuulub.

Ametirühmade nimetused olid koostatud ametite klassifikaatori eeskujul, kuid veidi täpsemad. Kuni 2021. aasta sügiseni kogus Palgainfo Agentuur töötajate küsitlustega ka töötasu andmeid ja küsitluses osalejad märkisid oma ameti klassifikaatori 4- või 8-kohalise koodiga. Kuuluvus ametirühma määrati ameti koodi järgi. Alates 2021. aasta sügisest küsitakse vastajatelt ametirühma ja erialast valdkonda.

Kõige rohkem oli 2023. aasta sügisel küsitlusele vastajate seas keskastme spetsialiste, kes

märkisid sagedamini oma erialaks finantsvaldkonna ja raamatupidamise, õpetamise ja koolitamise või IKT. Tippspetsialiste oli rohkem IKT ning õpetamise ja koolitamise erialalt.

Oskustöölised, seadme- ja masinaoperaatorid ning lihttöölised töötasid sagedamini tööstuses. Lihttöölisi oli rohkem ka koristus- ja puhastusteeninduse valdkonnast. Klienditeenindajate ning müügi- ja teenindustöötajate töö oli enamasti seotud kaubandusega.

Ametirühmade jaotus on eelmise aasta sügisega võrreldes väga sarnane.

Töötajate **TAGASISIDE KÜSITLUSED**

Tervikpilt töötajate rahulolust, motiveeritusest ja lojaalsusest

Miks Palgainfo Agentuur?

Põhjalik kogemus

Läbimõeldud metoodika

Testitud küsimused

Eesti, vene ja inglise keeles

Toimivad tehnilised lahendused

Elektroniliselt ja paberil

Kiire andmetöötlus

Esinduslik tulemuste võrdlusbaas

Visualiseeritud analüüs

VAATA LÄHEMALT

PALGAINFO
Targalt, täpselt ja otsest